

Asia: Urheilupuiston hirsihuvilan kunnostaminen

Purkamislupahakemus (853-2022-1082)

Turun Urheilupuistossa on jo noin sata vuotta sijainnut jyrkä hirsihuvila, ns. Blombergin huvila. Hirsihuvila itsessään on paljon vanhempi, sillä se on siirretty paikalleen Karjalan kannakselta Terijoelta. Tietojemme mukaan Turussa ei ole kuin pari muuta vastaavaa terijokelaishuvilaa, joten Urheilupuiston hirsihuvila on ainutlaatuinen ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä. Hirsihuvila kertoo maamme historiasta ja Terijoen huvilakulttuurista ja se on tärkeä ja näkyvä urheilupuiston osa.

Terijoelta siirtämisestä ei ole tiedossamme kirjallisia lähteitä, mutta huvilan ulkonäkö ei edusta tyypillistä 1920-luvun turkulaista puutalorakentamista, vaan pyöröhirsisenä yhdistettynä yläkerran pystylaudoitukseen ja koristeelliset kuviot katon reunassa ja muualla vahvistavat tiedon, että huvila on siirretty Kannakselta Turkuun 1920-luvulla. Lehtisahakoristelua on käytetty niin sveitsiläistyylisissä kuin karjalaisissa rakennuksissa. Paikallisesta rakennuskannasta eroaa sekä T-puitteiset ikkunat (yleensä sen 1920-luvun puutaloissa eri tavoin jaotellut ikkunat) että myös ns. fortuska, T-puitteisen ikkunan pystysuoran ruudun yläosasta erottuva, avattava niin sanottu terveysikkuna. (Lähde: Syväoja Elina: Tuhatilmeiset kannakselaishuvilat: Terijoelta Pohjanmaalle siirretyt rakennukset. 2018. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/60859#>)

Meillä allekirjoittaneilla on urheilupuiston hirsihuvilaan myös henkilökohtainen suhde. Meistä osa on asunut hirsihuvilassa kaupungin vuokralaisena 1990-luvulla useamman vuoden. Muut allekirjoittajat ovat käyneet hirsihuvilassa vierailulla ja tutustuneet siihen läheisesti. Hirsihuvila on tärkeä osa urheilupuistoa, sen maisemaa, tarinoita ja kulttuurihistoriaa. Meillä 1990-luvun asukkailla on omia kokemuksia asumisesta urheilupuistossa ja olemme kuulleet niistä myös aiemmilta asukkailta, jotka joskus kävivät muistelemassa omia asuinaikojaan 1960- ja 1970-luvuilla.

On todella valitettavaa, että hirsihuvilassa tapahtui iso vesivahinko, joka on aiheuttanut laajoja tuhoja ja jonka korjaaminen vaatii resursseja. Toivomme, että purkamisen sijaan uniikki huvila korjataan. Olisiko mahdollista, että korjaaminen suoritettaisiin ammatillisen oppilaitoksen oppilastyönä? Silloin korjauskustannukset olisivat kohtuullisemmat ja jakautuisivat pidemmälle ajanjaksolle. Tästä on hyvä esimerkki Ruissalon Marjaniemen huvila, jonka Turun AKK on upeasti kunnostanut. Samalla opiskelijat saavat taitoja vanhan hirsirakennuksen kunnostamisesta. Urheilupuistossa, sen hirsihuvilassa ja muissa rakennuksissa ja niihin liittyvissä tarinoissa riittäisi tutkittavaa. Turun yliopiston kulttuurin tutkimuksen laitos saisi näistä hyviä tutkimusaiheita alojen opiskelijoille.

Näkisimme hirsihuvilan vaikkapa Halisten Myllärintuvan kaltaisena paikkana. Siellä voisi olla kahvila, jossa voisi olla taidenäyttelyitä tai muita näyttelyjä vaikkapa urheilupuiston historiasta tai Terijoen huviloista. Siellä voitaisiin järjestää pienimuotoisia musiikkiesityksiä ja sitä voisi vuokrata kokouksia varten. Hirsihuvilalle löytyy varmasti arvoistansa käyttöä. Toivomme, että Suomen vanhin kaupunki Turku kunnioittaa vanhoja ja ainutlaatuisia rakennuksia ja niiden

kulttuurihistoriaa. Urheilupuiston hirsihuvilasta pitää tehdä esimerkki tästä, eikä purkaa sitä maan tasalle.

Pyydämme, että korjausta vielä vakavasti harkittaisiin ja annettaisiin hirsirakennuksen jatkaa elämäänsä. Esitämme myös, että purkamista koskeva päätös tehtäisiin osana kaavallista uudelleen tarkastelua, eikä irrallisena päätöksenä, joka muuttaa huomattavasti Turun urheilupuiston historiallista ja kaavassakin suojelun arvoiseksi nähtyä ilmettä.

Turussa 29.9.2022

Ystävällisin terveisin,

Päivi Ruotsala, FM, asiantuntija, Turku

Minna Pappila, OTT, erikoistutkija, SYKE

Ann-Kristin Åvall, FM, Helsinki

Mervi Sulkakoski, FM, kielenkääntäjä, Bryssel

Helena Ruotsala, professori, Turku

Anne Heimo, professori, Turku

Terhi Arell, FM, toiminnanjohtaja, Turku